

oranbwinu. Wasara, kad brauzis us basnizu — Kolnesē —, jo Leekalne tad basnizas wehl nebijis, tad juhdsis firgus dzelsu kaltās kamanās, jo zitadi firgus newarejis waldit. Pats tāhdās reisēs jo gresni gehrbees, iipuskhlojees, wiſulus bahrīdā fahris. Alasch balts nozirpts auns pa preekschu tezejis — bijis tā išmahzits. Preeksch mirschanas faru naudu, puhrū ūelta, eerozis semē — Zinischu purwa awotā. Tas warejchot naudu israukt, kas pasflehpam garan seidojchot, bes nojcheloschanas, melnu wehrī. Wez- tehwi dauds reises esot redsejuſchi pretim awotami guloschā peekalnīte naudu kaltejotees, bet atraduschi un israfuschi ne-esot. Tagad wehl, kur teiz Kaiwēnus bijuschus, war nogist mahju weetu pamatus. Ir bijuschas trihs ehkas, kā war noteikt, deesgan ehrtas. Lihdsasch Kaiwēnem bijis kaiminsch Bahlens. Mahjas ari fauktshās Bahleni un bijuschas tur, kur tagad Osolmuſchās Smiltiju gala tihrumi. Bijis, tapat bagats, tapat brauzis kā Kaiwēns, tikai winam melns nozirpts auns papreekschu tezejis, kad brauzis us basnizu — Kolnesē.

J. Makona

Wehl no Leepkalnes Osoleem. Tagad schds genhids lailds, wairal kā nekad, jaēwehro laika prasibas. Ir jamet azis us wišām tshetram pasaules prsem, kur un kā labaki, labrtigā sinā, waretu lahdū eenehmumu darit, waj tas buhtu fishgruntneks, amatneks, waj algadis, waj laut lahds zits. Ja mehs prastu pareisā lahtiā, ihpaschi semkopibas darbā, katru seimes stuhriti etaisit, kā auglus nes un pee tam zitur welti netehretu laiku; tad gan par nelabeem laikeem nemas til daudz nebuhtu ko schehlotees. Man ir Baltija deesgan labi pasihstamo, bet neweenā nowadā ne-esmu tā peeredsejis, kā Osoleeschds. Osoleeschds cesaknojees nelabs eera-dums, bilardu spehlet, tā tagad, kā agrakds gabb. Ej kad eedams us A. krogū: reds sche, krogā fit tshetri biljardu, otri tshetri jau gaīda, un treshee tshetri jau riikojas un til gaīda, kad waretu peekslut pee salā galda, bumbu fischanas mahtslā mehgimatis. Waj tad schee kautini mantas deht sche svihst, zihlstoš un laiku pawoda? Ne, weentgi aīs ta pascha suhra — degwina! Lai nu buhtu daschi jaunelli trakulibā weltigi laiku pawadijuschi, bet ari reds pat firmgalwjuš poschamees ap solo galdu, fit bumbas, la jo iahli ahrpus kroga atskan. „Laiks ir nanda!“ Kam tad wajaga weltigi laiku nokawet pee labklah-jibas postitaju darbeem, kad to waretu jo teizomi pee kreetneem darbeem isleetot un felmet sawu, sawas familijas un zitu labllahjibas stahwokli. M.

Wehl no Leepkalnes Osoleem. Skolas ir dahrſi, kur ſkolotaji — muhju tantas zildinataji un iſglihtotaji — jauno paaudi ſkop, audſina un iſglihto, it kā dahrſneels masos kojimus potē un teem nederigoš ſarus iſgreesch, lai wini nestu wehlak derigus auglus. Daſchi vagasti jo pilnigi ir aſinuſchi, kahds augsti uſdewums ſkolam un ſkolotajeem gaifmas laukā un tadēt ari, zil ſpebdami. Iuhlo winu geuhijs uſdewumui daſchadeem lidfelteem paballit. Bet naļuļkoſimees, kā mehs Osoleiſchi ſkolaunes

Bei parangioßmaces, zu mehs, Djoleszwi, statantes
us skolam. Muhsju pagasta ir dicas pagasta skolas,
nelahlu weena no otrs, kuras apmehram latru
seemu apmelle lihds 100 behrnu. Skolas telpas
preesch schahda behrnu skaita ir deesgan masas, se-
wischki tas jaſala par gulanam telpam, kur weenä
skola behrni gut wehl tapat us Lahvam, faspeestii
zeeschki kopä, weens vee otra. Skolu apſlauzjchana,
kurinachana un uhdens peegahdaschana jaſdara
pascheem behrneem. It fewischki peeminams ir tas,
ka ſchejenes skolam nau weenäs berigas alas,
kur behrni waretu uhdeni dabut. Uhdens ir janes

tad war katri ozumirkli meklet patwehrumü missigā metaka buhriti — skraps! durwis zeet un pehrikti moirg netesf floht!

Professors Garners buhriti eeveetos lahdus 8 sonografus, fotografiskus aparatus, rewolverus, flintes, kas schauj bes trokicha u. t. t. Saprotaams, ka Garners nedosees weens pats muhscha meschds, bet winam buhs labs skaitis pawadonu, kuri wisi neatradisees wis weenā wertā, bet attahlaku zits no zita. Lai latrā lailā waretu fasinatees weens ar otru, tad wisi buhri buhs zaur drahtim ar telefonu sareenoti, tā ka pehz patikschanas warēs sarunatees, kaut ori waj juhdeim iahlu buhtu weens no otra. Tad wehl buhri valards tops elektriski apgaismoti, zaur ko Garners zer pehrtikus leelā skaitā peewilinat. Saprotaams, ka pehrtiku isleitos sawu pehrtiku valodu, kuras slanas sonografs buhriščha eelschpusē us nata usnems. Worbit pehrtiku „fundses“, eeraudjisjuschas zitas slakas wihereeti, labprāt gribes išdarit mainischanos, un peedahwās sweschneekem sawu korsto pehrtiku mihiestiibu, ko wisu sonografs slepeni us sawa rulta tizami usrakstis. Kā no zelotaju ap-rafsteem finams, tad pehrtiku „fungi“ ar labprāt mihi dotees laulibā ar muhsu dīsimuma seeweetem. Pehrtili pee tam isleito wezum wezo prezeshanās eraschu, prot, wini seeweetes — sog. Nav jadomā, ka weenigi mehs protam smaliki ar seeweetem ap-eetees. Peedsihwojumi rahdijuschi, ka wini ar sog-tām seeweetem loti laipni apejotees, winām pasnie-đot wisgahrdakos kumofus, vataisot mihistu weetu u. t. t. Bet pee wisa ta wini sagto seeweeti neijs-laisch nemas no azim, tai pastahwigi fargs klaht, ka ūj... ūj...

Tà tad Garneram, eelaischotees draudsigā farunā ar pehrtiku „lundsem“ un „jaunkundsem,” jažut̄ loti usmanigam, jo pehrtiku „lungi“ ir brižnum greifür.

behneem pascheem lahdū werstii no skolas nama attahlas upes. Ja, netizami, bet tomēr pateefiba! Schehl gan noslatitees, lā nabadsini — behrni, daschs wehl spehlds tihri neezigs, breen, meimuro pa dīlo sneegu, ar uhdens neseeneem us plezeem, lai taischu nebuhtu skolā janoslāpst! Tadēl ari naw nelāds brihnumis, ka behrni, skolā ejot, panikst un dascha weseliba top us wisu muhschu famaitata. Mihlee wezaki! waj pateefi schahdi ween ruhpädamees par sawu lutellishu gara dīshwi, juhs drihlsstat zeret un gaidit no wineemi sawās wezuma deenās kreetni pabalstu, waj drihlsstat zeret, ka no wineemi pehlaikā isnāks kreetni tauteefchi un duhschigi warenā kreewijas Chrgla pawalstneeli un aisslahwetaji! Aci skolotaji teek no pagasta wisadi apspeestii: Isgahjuschā gadā weetneelu pulks nospreeda, skolotajeem algu pamasinat no 250 us 150 rbi. Tadēl naw nemas brihnumis, ka weens skolotajs, newaredams ar skolotaja algu ween zauri tilt, ir peenehmis scha pagasta ralstwescha weetu. Waj pagasts newaretu leetu eegrofit tā, ka skolotajs nebuhtu yeespeefis, mellet zitus pelnas awotus, jo tad jau winsch wairs newar til uszihltigi nodarbotees ar sawu paidagogisko amatu? Berams, ka tas drihsunā notifs. Leepzareetis.

No Saufuejas. No Saufuejas muischas us
deenwibus wakareem, robeschā ar Odheenä semmeelu
sehtam, atrodas Piku purws, werstu diwodesnit rinka
mehrā. Purws ir deesgan pastaignis un wišpahri
pahrandis ar „wezunu apmetuschām“ preeditem, is-
nenot daschas weetas, eserinus, jeb akates. Smil-
taineet usklalnini, kuri wairak weetas gan apali, gan
egaraini te pazelas, isskatas kā salinas aisaugusčā
esorā. Wairak usklalniu wišaplārt ir apliki alme-
neen smulā rinki, widū fenes isgrahbtas un ahepus
akmineem rinki apbehtias. Bilweku, ūrgu lauli un
daschi eeročchi, las atrodas schōs apzeetinaiðs fal-
ninōs, leezina, kā sche ir lara pulka nometne bijuse
un kautinsch notizis. Wezehwi nostahsta, kā Piku
purwa weetā fends laikds esars bijis un us wina
salinam lahds lara pulks nakti nometees. Par loi-
žinu nahjis otrs ar tahdu paschu noluhku, bet n̄ kīs
tuimschumiā, — jo nakti bijuse migloti — neware-
juschi aiflārst, kā abas lara pulka nodalas peeder
sem weena karoga un ir brahli. Kautinsch iszechlees
starp brahleem ūhwā, jo ūhwā, tā kā wiss esara
uhdens bijis weenās asinis. Esars, newaredams
nelaintigā notikuma un brahlu asinu paneit,
isbehdfis un aibehdfis us kursemi un tur no-
kritis, kur tagad Saukas esars esot. Saukas esars
lihdsinajotees weida sīnā pilnigi Pika purwain. Tai
rihītā, kad esars no Widsemes nahjis, tur esot meitas
welejuschās. Dſirdedamas gaisā sawadu ūhnahk-
schānu un ruhlschanu, weletajas, ūhrgalwes, ūhku-
schas dſeedat: Nahzi Saula, trihītā Saula, te wojaga
uhdentin . . . Te nu bijis! Esars ūhlin gaisā
brahdbamees ween ūmē un eetinis weletajas, ūhrgalwes,
ſawōs dſestrōs wilnōs, wahles ween us
uhdens apvehtusčās, poschas noslīlūticas.

— 118.

Wehl nu Sausnejas.

Ja strautini un ursfinas weenotos,
Tad straume newaldama ißzeltos,
Bet latram par fewi pluhest
Ir negudri! tad wileem joisschüst . . .

Tä dsejneeks dseed, un winam laisniba. Man
preelshä stahw aina is Sausnejas. Raug, deesgan
papräws pagasts. Semes daba loscha, esarini, kalmi,
loschas birstalas mainas. Sche reds fentschu leezi-
neekus, mezus ofolus; ja wini runatu, tad dauds-
mums stahjiitu no senejās Latvju weenibas, kuri

digi. Sadusmotee tehwini waretu ar waru usbrukt
dselss buhrischam un to, faut ari leeläm puhlem,
sabojat. Waretu pat nosift, ka pehrtiki leelä barä
buhrri ar wiseem zilweleemi aishweli lihds lahdai upei
un to noslizina. Lai nu schahdi negadijumi newa-
retu notift, tad Garvers sawu buhri ir tà eerihlojis,
ka wajaga tilai lahdru knopi paspeest, lad wiñi buh-
rischa dselss treslini top pilni ar fibena spehku. Til-
lidis lahdas pehrtikis pee buhra peeduras, lad tas tai
paschä azumirkli, là no fibena trahypls, top gar semi
sperts. Lihds schim wispahri mas lo fina par gorilu
pehrtiku fugu, tadel ka wini usuras beesöd meschöd
un latru fweschneku nonahwè, las pahrdroschi tur
eemaldas. Ari dsihwus winus sakert mas eespeh-
jams, jo gorila zihnas lihds pat pehdejam, bet dsihwus
nepadodas. Bet nu tagad zaür Garnera isgudrojumu
zer saguhstit wairak dsihwus gorilas, jo fibena spehks
pa leelakai datai pehrtikus tilai apreibindas, tà ka
weegla leeto, winus saguhstit, kuram noluhkam
wehl pagatamoti masaki metala buhrischti

Tas wiss zeent. Laftajeem warbit issklansas ka kahds jolu stahstinsch, un tomēr ta ir skaidra patee-siba. Profesors Garners it nopeetnu wehribu pree-gressis schai leetai un naw leedsams, ka wina pehti-jumu panahlumi nebis bes sewischka swara. Ja winam isdodas peerahdit, ka pehrtikeem ir fawa ih-pascha waloda, tad zaur to warēs droschi spreest, ka ari ziteem dsihwneleem ir fawa waloda, ka wini meena gru knobi konnafas.

Garners grib ispehkit netik ween pehrtiku walodu,
bet nodomajis, winus wairak peeradinaat pee žilme-
leem un winus isselectot pee misadeem mahjas darbeem.
Ja ismehginajumiem labas felmes, tad war notift,
ka muhsu behrnu-behrnu-behrni redses pehrtiki ar-
lam valak ejam! —eets.

pulzejās winu poehnā, sawas dseesmas skandinat un weens otru mudinaja, tikuminu wairojot un gara mantas zilinot. Ne tagad tā Sausnejeeschī weenibā labds tehnu padombs. Keut gan negribot jaleezina; scheejeeneschi wiſai mas ſin no ifſglihtotas paſaules uſſkateem. Laikrakſti, ſchi tautas balss, atnāl tikai pahris ekſemplari, beedribas nekahdas, kas waretu garu attihſtit, iſdailot. Gaifmas, wairak gaifmas!

— ns.

No Behrſones (Behru aprinkli). Marta pir-
majās deenās ſche bij eeraduſchees Tſchigani, Wah-
zijas pawalſtneeki, kuri ſcheejenes krogds ifrahdiſa
ſawus akrobatu ſiklus. Winu partijā atrodas wairak
perfonu, no teem 4 peeauguschi wiħreeschi un 4 ſee-
weeschi. Tā ka wini wairak deenas, un pat nedelas
uſ weetās uodſiħwoja, tad wairak perfonas no ſche-
jeeneſcheem atſaužās, ka ſcho Tſchiganu behrnu pulkā
atrodotees weens Latweeschu tautas meitens, kas no-
ſagts. Gemesls, ſchahs domas par pateefām atſit,
bijā ſchahds: ſchee Tſchigani weenigi runā Wahzu
un ſawas tautas, Tſchiganu walodu, bet minetais
meitens runaja ari Latweeschu walodu, — par kuras
runaſchanu, no Tſchiganu puſes tapis uſſliks ſods un
wakts, lai neruntatu. Tad wehl meitena ſawadais iſſkats,
iſtureſchanās, ſlehpſchanās no zilwekeem, leelaka peespee-
ſhana wingroſchanā, fiſchana un maſakas porzijas do-
ſchana preelfch uſtura, nelā tas notizis pee labi noschki-
rameem Tſchiganu tautas behrneem. Tad wehl per-
fonas atſaužās, kas dſirdejuſchas no meitenes iſſakam,
la ſchi eſot noſagta un ſchai eſot uſ to ſtingrako
aifſleegts, kahdreib latwiſki runat. Berzoneetis.

No Kalnzeema. Schini seemā muhsu jaunais zeen. mahzitajs Lambergs lgs, pirmo reis pa sawu draudsi apkārt brauza, mahju no mahjas, tikkab Kalnzeemā, kā ari Wolgunte, mahju laudis usrakstīdams, or it latru mihligi farunadamees un behrnus pāhrlauschinadams Deewwaherdu mahzibā, kuri vehl skolā ne-eet. Par to mehs winam issakam dauds īrsnigas pateizibas. Kalnceemeetis,

No Osolu pagasta, Leepkalnes dr. Kahds tehw̄s gahjis us weetejo pagasta teesu, sawu dehlu suhdset par meera trauze schanu. Isbeidsis sawu suhdib, wakara krehstai metootees, eegahjis weetejā A. krogā un tur, ar ziteem farunadamees, teizis, la nu sawu dehlu pee teesas usdewis un gribot us kahdam deenam zeetumā eejlodfit. Dehls to wiñu, otrā istabā stahwedams, nollauñijees. Tehwam gadijees eet jaur biljarda kambari, kur tad dehls grahbis sawu tehwu aif aplalles, to pee fenes nolizis un ar keegeli apstrahdajis, leelas bruhžes pataisidams. Tehws bes atmanas gulejis us grihdas un lad usmodees, tad sajutees, la wiñs bijis ar ašinim, jo galvā trihs janrumi eefisti.

No Witebskas. Svehtdeen, 23. februari,
weetejais Wahzu draudses mahzitais, k. Karolin fgs,
notureja Latveeshu walodā Deevolalposchjanu, un ari
tika jaunee mahzibas behrni eeswehtiti, kurej statīls
sneedjsās līdz 80 behrneem. Mahzibas behrnam no-
doschanas isnāk līdz 10 rbt., bes dīshwotka un us-
turas naudas, kura ari, pilsehtas veitā, labu daļu
maksā. Kas to nespēj maksat, ta behrns paleek ne-
eeswehtits. B. J. w. r.

No Polijas. Beidsamajos gados simteem un
aital simteem Latvijas dehli teek suhtiti ar Poliju,
deevet tur stahwochds kara pullods, tadel domaju,
dsimtenē daschs jeb dascha laba intereses par scho
pusi. „Mahjas Beesi“ jan daudzreis pahrrunatis
un pamahzits, zik derīga loikrakstu lašīchāng. Mūns

Apbrihnojama isahrsteschana.

Pehdejā Wihnes ahrstu sapulzē sinoga par lahdu ahrsteschanas atgadījumu, kas pelna teescham apbrihnoschanu, lahdus milsu folus ahrstibas mahlsla muhsu lailds us preekšu spehruse.

Professors Benedikts sapulzē rāhdijsa lahdu spehzigu, gadu 40 wezu wiheru, kas gadeem ilgi bija možīeas ar krihtamai kaitei lihdsigu slimību. Krampji sahkās arweenu gihmja labā puše, tad pahrgahja us rokam un pehdigi pahrnehma wiſu meesu, tā ka naboga wihrs kā tāhprīnsch tīla kamolā ūwiltīs. Benedikts, šīs slavēnais nerīvū ahrsts, slimneku ilgalu laiku nopeetni apluhkoja un beidsot pahrezzinajās, la wainai, no ka krampji zekas, wajagot atrastees galwā, ūmadzenēs, gihmja tuwumā. Slimajo uſnehma Vistro slimīnīgā, kur pee wina isdarija wiſadas ahrsteschanas metodes, tomēr, deemschēl, panahkumu nebijā nekahdu: slimneku krampji tapat alashin možija, kā parreksī.

Pēhdigi profesors Benedikts Lekhrās vee gluschi
ahrlahtigem līdzekleemi, prot, winsch galwas kaufā,
tamē weetā, kur krampij arveen sahka wišpirīms pa-
rahbitēs, išurba zaurumu. Ar elektribas straumes
palidzību pateest atrada, ka smadsenes schini weetā
faslimuschas. Lai arī vieselās smadsenes mehl jo
vairak nesaflimtu, tagad kaitīgās smadseņu dolas
iſnehma. Pēbz tam zaurumu galwas kaufā atkal
ruhpiai aistītūja.

Panahkumi no schahdas pahtdroshas ahrsteschanas bija apbrihnojami! Slimneeks jutas lä no jauna atdsimis, krampji jau mehnestheem ilgi wairs nav rahdijuschees un ari jaurnums galwā bes lāhdām līfslam aisdīja.

ari (weenas rotas Latweescheem) nebij neweena lait-
rakstu, bet zaur daschu usmudinojumeem un aifrahdi-
jumeem radas beedri, kas kopigi apstelleja „Mahjas
Weesi.“ Dabuiuschi eepahtees ar laitralstu derigumu
nu wairs nepeelika ar weeni laitralstu ween, bet pa-
rakstuja ari mehnescrakstu „Austrumu.“ Tee, kas
wehl nebija beedri, tika loti fairinati no laitralstu
bagata fatura, beedrojas wehl leelaka pulka, lai wa-
retu parakstu „Deenas Lapu“ un lihds ar to eeman-
tot teesibas pee pirmajam avijsen. Ta tad ta gab
katram Latweetim muhsu rotas, luru apmehram
kahdi 20 — pee-eetami trihs laitralstu. Waj
tad nu wehl wairak aifrahdisumu wajadses, ka tili
pee laitralsta? Wajaga til buht gribai, jo: kas wee-
na m naw spehjamis, tas daudseem itin weegli
padarams! Gesahlumā muhsu starpā laitralstu ap-
stelleschana iislikas ka mihlla, bet re, kahdi panah-
kumi! — Ka no wehstulem un laitralseem nomany
tad Baltijā ir waldisuse deesgan stingra seema, bei
sche sneega pawisam mas bija. Daschureis gan tahda
lahriina pahrlahja semi, bet aikas drihs nosjuda, ta
ka ratu braulschana naw apstahjujies. — Par braul-
schau runajot, waru fazit, ka sche, nekahrtiga aij-
juhga degt, ir sirgeem deesgan lo geest. Salu roek
wineemi noder limu lenta, kura daschreis eespeedusis
fakkla, ka naw ne saredsoma. Pee minetas lenta
peestiprinati dimi senkeri (strenges), kuri sirga sah-
neem atstaj deesgan eewehrojamas pehdas. Jiltschu
naw, til weendis sahndis atrodas loks preelsch wesma
grossishchanas, ka ari fatureschanas no falna. Wijn
scho wadibu isdara ar striki, kas saweeno sirga fakkla
ar labi us preelschu slahwojcho kola galu. Ta tad
naw nekads brihnumis, ka schi zilpa sirgam wine
deenas pahijsina. Veidsot gribu peeminet, ta 9. martas
bij Lomschā Latwju luteranu mahzitais, kas tai deenā
wairak simtu luterizigeem Latweescheem isdalija svehtu
walarinu. Solijas ari wasara turei deewkalpojumu
ar sprediki. — Ar 9. martu jau piemais pawasara
wehjinejis, zihrusis, skandina sawu pawasara bsesmu.

No Katschurinas (Smolenskas gubernā). Nesen Gelsch-Screewijā kahdus nowadus apzeloju; schoreis viens mehrkis bija, tīl Latviju daschas kolonijas apskatit. Tad ari Katschurinā eegreejōs. Katschurina bija mīscha, kuru kahdus gadus atpakaļ muhsu tauteeschi fewim par ihpašumū nospirla. Kolonijsa fustāw no 51 fāmneeka. Wineem semēs leelums, kahds kuram, 20—50 desetini. Seme laba, bet koti almenota. Kahdas veetas apštaigajot, redi wihrestibū, ar Latviju mēsas spehku dāuds un daschadas fāmneezībā wajadfigas eklas uzzeltais. Seme grahwota un raschi eeposta. Wineem ir faws slogs — frogs; ari tajā eegahju. Bija „pahrswehideena”, kur ceraugu labu pulzīnu lauschu, ir pat mairak muhsu vrakns, valweeschus. Osirbu: għis īma jaġi, jits runa to, bet te u reiñ kahds jaunellis bseid:

„Sirdi plosas daschas druhšmas,
Bes ka winas klojā laist,
Wifas behrnu deenu juhjimas
Suhdin suhd un gaifin gaifin“ . . .

Schis jauneklis ar dseesmitnu mani wifai aise-
nehma . . . Es spehji neidjos pee ta. Sweizinais
to, jaunaju: „Luhgtu, waj patekſi Juhs tāhdā ap-
stakli, kā ar scho dseesmitu tehlojat?!” Jaunais žil-
wels atteiza: „Kā nu ne, ne mums sche ir skolas,
ne basnizas, ne ari kahdas beedribas, kur waretu to
derigu smelt.“ Kā aplauschinajos, schis ir patekſs
währds, te no Šatschurinas basnizas ir werstes 80
lihds 90, Witebskā waj Mlogikewā, kur Latweeschu
walodā ieek deewkalposchanas isdaritas. Beppdigai!

Zvaigzņu Andzs.

